VILNIAUS UNIVERSITETAS MATEMATIKOS IR INFORMATIKOS FAKULTETAS

Epidemiologinės šalies situacijos sekimo sistema Epidemiologinė sistema

Reikalavimų inžinerijos pirmas laboratorinis darbas - reikalavimų specifikacija

Atliko: 1 kurso PS magistrantūros studentai

Šarūnas Kazimieras Buteikis (parašas)

Matas Savickis (parašas)

Rokas Ulickas (parašas)

Vytautas Krivickas (parašas)

Darbo vadovas: dr. Audronė Lupeikienė (parašas)

Santrauka

Šiame dokumente pateikiama "Epidemiologinės šalies situacijos sekimo sistemos" reikalavimų specifikacija: naudojantis Zachmano karkasu suformuluoti verslo, vartotojo, IS ir programinės įrangos reikalavimai. Komandą sudarė:

- Šarūnas Kazimieras Buteikis (el. paštas sarunas.buteikis@mif.stud.vu.lt) dokumento maketavimas, gramatikos taisymas, verslo, programų sistemų reikalavimai.
- Vytautas Krivickas (el. paštas vytautas.krivickas@mif.stud.vu.lt) dokumento maketavimas, įžanga, verslo reikalavimai, naudotojo reikalavimai išvados.
- Matas Savickis (el. paštas matas.savickis@mif.stud.vu.lt) dokumento maketavimas, verslo reikalavimai, IS reikalavimai, programinės įrangos reikalavimai.
- Rokas Ulickas (el. paštas rokas.ulickas@mif.stud.vu.lt) verslo reikalavimai, IS reikalavimai, programinės įrangos reikalavimai.

TURINYS

1.	ĮŽANGA 1.1. Pritaikymo sritis 1.2. Probleminė sritis 1.3. Naudotojai 1.4. Darbo priežastys 1.5. Šaltiniai	4 4 4 5
2.	REIKALAVIMŲ ARTEFAKTAI	6
3.	VERSLO REIKALAVIMAI	
	3.1. Kodėl?	
	3.1.1. Išorinė verslo analizė	
	3.1.1.1. Įvestys	
	3.1.1.2. Išvestys	
	3.1.1.3. Reguliacija	12
	3.1.1.4. Įvaizdis	13
	3.1.2. Vidinė verslo analizė	13
	3.1.2.1. Vizija	13
	3.1.2.2. Misija	13
	3.1.3. SWOT analizė	14
	3.1.4. Siūloma verslo strategija	14
	3.1.5. Tikslų medis	14
	3.2. Kaip?	15
	3.3. Ką?	17
	3.4. Kas?	18
	3.5. Kur?	19
	3.6. Kada?	20
4.	VARTOTOJO REIKALAVIMAI	21
•	4.1. Kodėl?	
	4.2. Kaip?	
	4.2.1. Verslo transakcijos	
	4.2.2. Suvaržymai (nefunkciniai reikalavimai)	
	4.3. Ką?	
	4.3.1. Informaciniai objektai	
	4.3.2. Kalendoriniai ir verslo įvykiai	
	4.4. Kas?	
	4.5. Kur?	
	4.6. Kada?	
_		
5.	IS REIKALAVIMAI	
	5.1. Kodėl?	
	5.2. Kaip?	
	5.3. Ką?	
	5.4. Kas?	
	5.5. Kur?	
	5.6. Kada?	33

6.	PS REIKALAVIMAI	33
	6.1. Kodėl?	33
	6.2. Kaip?	34
	6.2.1. Programų sistemos tinkamumo reikalavimia	34
	6.2.1.1. Galimybė valdyti užsikėtusių žmogaus duomenis	34
	6.2.1.2. Galimybė valdyti pavojingų šalių registrą	34
	6.2.1.3. Galimybė valdyti sviizoliacijos pranešimų sistema	34
	6.2.1.4. Galimybė valdyti portalo apie saviizoliacijos informaciją	35
	6.2.1.5. Galimybė valdyti mobilioji aplikaciją saviizoliacijai sekti	35
	6.2.2. Programų sistemos sąveikos su kitomis sistemomis	35
	6.2.3. Programų sistemos atitikimas galiojantiems teisės aktams	35
	6.2.4. Programų sistemos trasuojamumo reikalavimai	35
	6.2.5. Programų sistemos patikimumo reikalavimai	35
	6.2.6. Programų sistemos išbaigtumas	35
	6.2.7. Programų sistemos atsparumo triktims reikalavimai	35
	6.2.8. Programų sistemos atkuriamumo reikalavimai	
	6.2.9. Programų sistemos prieinamumo reikalavimai	
	6.2.10. Programų sistemos pažeidžiamumo reikalavimai	36
	6.2.11. Programų sistemos aptarnavimo reikalavimai	36
	6.2.12. Programų sistemos diegimo reikalavimai	36
	6.2.13. Programų sistemos adaptuojamumo reikalavimai	36
	6.2.14. Programų sistemos instaliuojamumo reikalavimai	36
	6.2.15. Programų sistemos atitikimo keliamumo standartams reikalavimai apibūdina	36
	6.2.16. Programų sistemos pakeičiamumo reikalavimai	36
	6.2.17. Programų sistemos analizuojamumo reikalavimai	36
	6.2.18. Programų sistemos keičiamumo reikalavimai	36
	6.2.19. Programų sistemos stabilumo reikalavimai	37
	6.2.20. Programų sistemos testuojamumo reikalavimai	37
	6.2.21. Programų sistemos tvarkomumo reikalavimai	37
	6.2.22. Programų sistemos pakartotino panaudojamumo reikalavimai	37
	6.3. Ką?	37
	6.4. Kas?	37
	6.5. Kur?	38
	6.6. Kada?	38
DΙ	EZULTATAI IR IŠVADOS	39
		39
SA	VOKOS	40

1. Įžanga

Šiame dokumente aprašoma "Epidemiologinės šalies situacijos sekimo sistema", toliau - "epidemiologinė sistema" arba "sistema". Ši sistema skirta sekti epidemiologinei padėčiai šalyje: įvertinti viruso plitimo šalyje tendencijas, efektyviai identifikuoti naujus viruso židinius, leisti specialistams atsekti susirgusiųjų kontaktus registruojant užsikrėtusiųjų maršrutus ir potencialiuose rizikos židiniuose besilankančius žmones, greitai informuoti kontaktavusiuosius su užsikrėtusiu žmogumi apie privalomą saviizoliaciją, rinkti duomenis apie asmenis karantine.

1.1. Pritaikymo sritis

Ši sistema skirta naudoti sveikatos apsaugos sistemoje: sistema turėtų palengvinti epidemiologų darbą ir leisti sekti viruso plitimą populiacijoje, imtis efektyvesnės profilaktikos ir tirti naudojamų priemonių efektyvumą.

1.2. Probleminė sritis

Sistema siekiama išspręsti šias problemas:

- Atskirų sveikatos įstaigų renkami susirgimų duomenys nėra apdorojami centralizuotai arba tai daroma ne sistemingai, todėl epidemiologams sunku identifikuoti tikrąsias viruso plitimo šalyje tendencijas, greitai identifikuoti potencialius židinius.
- Dėl žmogiškųjų resursų trūkumo dažnai tampa neįmanoma įspėti visų kontaktavusiųjų su užsikrėtusiuoju asmenų automatizavus šį procesą būtų galima įgyvendinti efektyvesnę profilaktika, užkardyti nevaldomą epidemijos plitimą.
- Šiuo metu nėra centralizuotos sistemos, leidžiančios registruoti potencialiuose rizikos židiniuose (įvairiuose renginiuose, masinio susibūrimo vietose) besilankančius asmenis, dabar egzistuojančios pavienės iniciatyvos neleidžia automatiškai atsekti reikšmingo kiekio susirgusiojo kontaktų tenka pasikliauti pastarojo pateikta informacija.
- Nacionalinio sveikatos centro darbuotojai neturi galimybės automatiškai įspėti atvykusiųjų iš pavojingų šalių asmenų apie privalomą saviizoliaciją: atlikus reikiamas integracijas su muitinės sistemomis, ši sistema leistų automatizuoti ir šį procesą.
- Šiuo metu nėra galimybės automatizuoti saviizoliacijos reikalavimų laikymosi sekimo, tad naujoji sistema leistų bent iš dalies automatizuoti šį procesą: reikalauti asmenis saviizoliacijoje pateikti savo dabartinę vietą naudojantis išmaniajame telefone esančia GPS sistema ar atsiųsti saviizoliaciją patvirtinančią nuotrauką.

1.3. Naudotojai

Šios sistemos naudotojų bazę sudaro trijų kategorijų naudotojai:

- Epidemiologai tai savo srities ekspertai, turintys aukštąjį išsilavinimą. Naudotis sistema jiems pakaks mokykloje dėstomo informatikos kurso.
- LR esantys asmenys, dalyvaujantys riziką turinčiuose renginiuose, esantys saviizoliacijoje, atvykę iš pavojingų šalių ar turėję sąlytį su sergančiaisiais - jiems taip pat pakaks mokykloje dėstomo informatikos kurso.
- Duomenų analitikai tam, jog galėtų efektyviai panaudoti sistemoje esančius duomenis jiems reikalingas bakalauro ar aukštesnis iššsilavinimas duomenų mokslo ar informatikos srityse.

1.4. Darbo priežastys

Darbe aprašoma sistema ypač aktuali rudenį prasidėjus antrajai korona viruso bangai. Tokia sistema padėtų valdyti viruso plitimą bei suteiktų epidemiologams vertingų įžvalgų.

1.5. Šaltiniai

- 1. A. Čaplinskas, REIKALAVIMŲ INŽINERIJA, Vilnius 2010.
- 2. A. Lupeikienė, Requirements Engineering paskaitų medžiaga, Vilnius 2020.

2. Reikalavimų artefaktai

Šiame skyriuje pateikiami gauti reikalavimų artefaktai, kuriant reikalavimų specifikaciją pagal Zachmano karkasą.

1 lentelė. Verslo lygio reikalavimai: "Kodėl?", "Kaip?", "Ką?"

	Kodėl? (motyvacija)	Kaip? (veiklos)	Ką? (apdorojami
			objektai)
Verslo reikalavimai	3.1 skyrelis	1.Galimybė valdyti	Verslo objektai (esybės):
(verslo inžinieriaus		duomenis apie žmones	Privatus asmuo, Renginių
požiūris)		susirgusius virusu.	organizatorius;
		2.Galimybė valdyti	Maitinimo /
		duomenis apie naujus	pasilinksminimo įstaigos
		ligos atvejus. 3.Galimybė	atstovas; Karštosios
		registruoti užsikrėtusių	linijos operatorius; NVSC
		žmonių maršrutus.	departamento
		4.Galimybė perduoti	epidemiologas; Sveikatos
		statistiką suinteresuotoms	apsaugos ministerija;
		asmenims. 5.Galimybė	Nacionalinis visuomenės
		valdyti pavojingų šalių	sveikatos centras;
		sąrašą. 6.Galimybė	Muitinė; Valstybė; E.
		valdyti informaciją apie	Verslo objektai
		saviizoliacijos	(procedūros):
		pažeidimus. 7.Galimybė	Užsiregistruoti;
		valdyti duomenis apie iš	Patvirtinti saviizoliaciją;
		pavojingų šalių	Būti įspėtam apie riziką
		atvykstančius asmenis.	(galima kontaktą);
		8.Galimybė valdyti	Užregistruoti renginį;
		duomenis apie masinius	Užregistruoti įstaigą;
		renginius. 9.Galimybė	Užregistruoti atvejį;
		valdyti duomenis apie	Užregistruoti maršrutą;
		viešojo maitinimosi	Pateikti pavojingų šalių
		įstaigas. 10.Galimybė	sąrašą; Gauti
		valdyti duomenis apie	epidemiologinę statistiką
		asmens rizikos faktorius.	Pateikti iš pavojingų šaliu
		11.Galimybė valdyti	atvykusių žmonių sąrašą:
		informaciją apie asmens	Kontroliuoti saviizoliacija
		saviizoliacijos	
		patvirtinimą.	
		12.Galimybė valdyti	
		asmenų sveikatos	
		informaciją	

2 lentelė. Verslo lygio reikalavimai: "Kas?", "Kur?", "Kada?"

	Kas? (funkciniai	Kur? (vieta)	Kada? (laikas)
	vienetai)		
Verslo reikalavimai			
(verslo inžinieriaus	3.4 skyrelis	3.5 skyrelis	3.6 skyrelis
požiūris)			

3 lentelė. Vartotojo lygio reikalavimai: "Kodėl?", "Kaip?", "Ką?"

	Kodėl? (motyvacija)	Kaip? (veiklos)	Ką? (apdorojami
			objektai)
Vartotojo reikalavimai	4.1 skyrelis	4.2 skyrelis	4.3 skyrelis
(dalykinės srities			
specialisto požiūris)			

4 lentelė. Vartotojo lygio reikalavimai: "Kas?", "Kur?", "Kada?"

	Kas? (funkciniai	Kur? (vieta)	Kada? (laikas)
	vienetai)		
Vartotojo reikalavimai	4.4 skyrelis	4.5 skyrelis	4.6 skyrelis
(dalykinės srities			
specialisto požiūris			

5 lentelė. Informacinių sistemų lygio reikalavimai: "Kodėl?", "Kaip?", "Ką?"

	Kodėl? (motyvacija)	Kaip? (veiklos)	Ką? (apdorojami
			objektai)
IS reikalavimai (IS	5.1 skyrelis	5.2 skyrelis	5.3 skyrelis
inžinieriaus požiūris)			

6 lentelė. Informacinių sistemų lygio reikalavimai: "Kas?", "Kur?", "Kada?"

	Kas? (funkciniai	Kur? (vieta)	Kada? (laikas)
	vienetai)		
IS reikalavimai (IS	5.4 skyrelis	5.5 skyrelis	5.6 skyrelis
inžinieriaus požiūris)			

7 lentelė. Programų Sistemų lygio reikalavimai: "Kodėl?", "Kaip?", "Ką?"

	Kodėl? (vizija ir	Kaip? (sistemos	Ką(duomenys ir jų sauga)
	suvaržymai)	panaudojimo atvejai ir	
		kokybė)	
Programos reikalavimai	6.1 skyrelis	Programų sistema	Sistemoje yra saugomi
(Kiekvienai sistemai)		įgyvendina visus	privačių asmenų
		funkcinius ir	asmeninai duomenys bei
		nefunkcinius	su jų sveikatos būkle
		reikalavimus	susiję duomenys. Sistema
		atsižvelgdama	turi užtikrinti, kad
		ekonominius ir politinius	neautorizuoti ir blogi
		reikalavimus iškeltus	aktoriai negalėtų pasiekti
		suinteresuotų šalių	privačių asmenų
		stengiantis nesumažinti	duomenų. Duomenys turi
		sistemos kokybės. Turi	būti apsaugoti ne tik nuo
		būti pasiektas nurodytas	išorinių blogų aktorių, bet
		patikimumas bei diegimo	ir nuo sistemos kūrėjų ir
		ir palaikymo procedūros	palaikytojų klaidų,
		ateities sistemos	duomenis apsaugant nuo
		vystytojas.	atsitiktinio jų ištrynimo ar
			modifikavimo. Visas
			disponavimas
			duomenimis turi atitikti
			Lietuvos ir Europos
			įstatymus.

8 lentelė. Programų Sistemų lygio reikalavimai: "Kas?", "Kur?", "Kada?"

Kas? (vartotojo sąsajos,	Kur? (sistemos	Kada? (laiko suvaržymai
prieinamumo ir	platformos reikalavimai)	aplikacijos panaudojimo
ergonomikos		atvejuose)
reikalavimai)		

Programos reikalavimai (Kiekvienai sistemai)

Sistema turi būti pritaikyta naudotis vartotojams su regos sutrikimais. Turi būti galimybė keisti vartotojo sąsajos spalvų gama labiau pritaikytą daltonikams. Sistema taip turi suteikti galimybė padidinti vartotojo sąsajos tekstą ir elementų dydį bei spalvą padedant žmonėms su silpnu regėjimu. Sistema turi turėti apmokymo programą naujiems vartotojams su įvairiais kompiuterinio raštingumo lygiais, tačiau daroma prielaida, kad vartotojas turi bazinius kompiuterinio raštingumo įgūdžius. Patyrusiems vartotojas sistema turi suteikti greitojo vedimo ir sisteminių klaviatūros trumpinių galimybę taip pagreitinant patyrusio vartotojo darbą. Sistema turi išsijungti po 30 minučių neaktyvumo. Sėkmingai atlikta užduotis sistemoje turi būti identifikuojama garsiniu signalu. Visa sistema turi būti sukurta laikanti žmogaus ir kompiuterio sąveikos euristikų.

Sistema veiks
mikroservisų
architektūros principu
naudojant AWS debesijos
sistema. Papildomi
sisteminiai resursai bus
padidinami ir sumažinami
pagal sistemos apkrovas.
Sistemos vartotojai
sistemą pasiekti galės
naudodamiesi vidutinio
galingumo stacionariu
kompiuteriu Windows 10
aplinkoje.

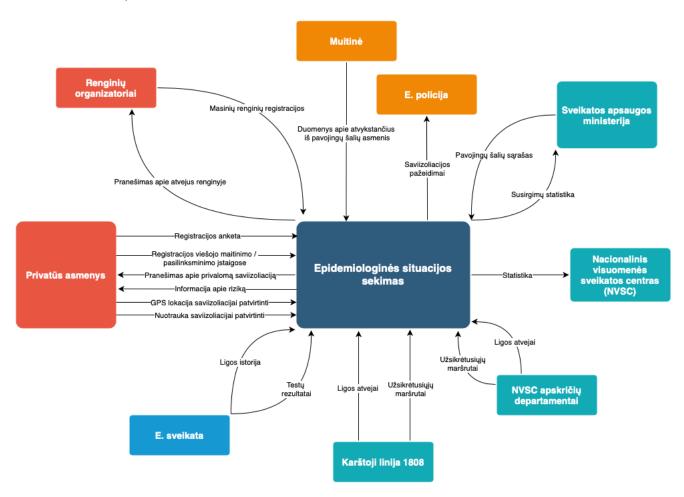
Sistema efektyviai turi veikti 24h per para. Didžiausia apkrova sistemai bus darbo valandomis kai yra paskelbiama nauji viruso atvejai. Sistemoje svarbu užtikrinti duomenų integralumą, kad visi siunčiami ir gaunami duomenys galiausiai būtų išsaugomi. Sistema turi palaikyti didelį įrašų kiekį ir jų siuntinėjimą tiek siunčiant informacija kitiems sistemos aktoriams tiek ir gaunant žinutes iš tų pačiu aktorių. Duomenų integralumas turi būti išsprendžiamas per vieną minutę. Viena transakcija negali trukti ilgiau negu 0,1 sekundės.

3. Verslo reikalavimai

Šiame skyriuje nagrinėjami verslo reikalavimai Epidemiologinės šalies situacijos sekimo sistemai.

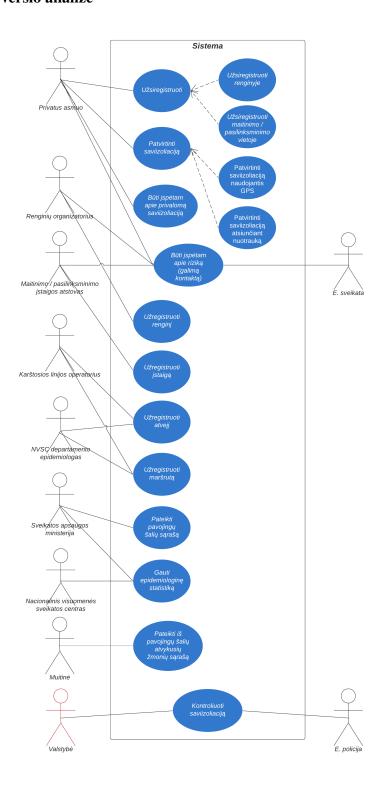
3.1. Kodėl?

Sistemos sąsajas su išoriniu pasauliu patogiausia vaizduoti konteskto diagrama:

1 pav. Konteksto diagrama

3.1.1. Išorinė verslo analizė

2 pav. Verslo užduočių diagrama

3.1.1.1. Įvestys

- registracijos didesnės rizikos renginiuose (matai kiekis ir korektiškumas);
- registracijos viešojo maitinimo įstaigose;
- informacija apie keliones iš rizikos šalių;
- pavojingų šalių sąrašas;
- asmenų ligos istorijos;
- testų rezultatai;
- saviizoliaciją patvirtinantys vietos nustatymo duomenys
- saviizoliaciją patvirtinanti nuotrauką
- atvykusių iš pavojingų šalių žmonių sąrašas
- masinių renginių registracijos
- užsikrėtusiųjų maršrutai
- pranešimai apie įtariamus atvejus

3.1.1.2. Išvestys

- statistika;
- pranešimas apie priverstinę saviizoliaciją;
- pranešimas apie saviizoliacijos pažeidimą;
- pranešimas apie rizika;
- pranešimas renginių org. apie atvejus;

3.1.1.3. Reguliacija

Sistemoje renkamų bei saugomų duomenų tvarkymą reglamentuoja Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas, Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas. Saviizoliacijos tvarką bei organizatorių prievolę registruoti renginių dalyvius nustato LR vyriausybės nutarimas dėl valstybės lygio ekstremalios situacijos paskelbimo. Atsakomybę už saviizoliacijos pažeidimus apibrėžia baudžiamasis kodeksas.

3.1.1.4. Įvaizdis

Apibendrinant galima išskirti dvi grupes, vertinančias sistemos įvaizdį: specialistus, besinaudosiančius sistema bei visuomenę. Abi grupės sistemos įvaizdį vertins visų pirma patikimumo aspektu: ar sistema veikia be trikdžių, nepažeidžiamas duomenų saugumas. Specialistai taip pat įvertins sistemos efektyvumą – kaip patogu atlikti reikiamas užduotis bei greitį – kaip greitai sistema veikia. Neigiamą sistemos įvaizdį visuomenėje galėtų lemti jautrių duomenų, renkamų sistemoje, kiekis bei automatinė saviizoliacijos pažeidimų fiksavimo funkcija.

9 lentelė. Grupės, vertinančios sistemos įvaizdį

Nr	Grupė	Įvertinimo	Kiekybiniai	Kokybiniai matai
		parametrai	matai	
	Visuomenė	Patikimumas		Pranešimai
IM1				žiniasklaidoje ar
				soc. tinkluose
				apie prastą
				(klaidingą, lėtą,
				nepatogų)
				sistemos veikimą.
	Profesionalai	Patikimumas	Sistemos	Trikdžiai ar
IM2	Profesionalai		pasiekiamumas	klaidos
11112			(uptime)	naudojantis
				sistema.
		Patogumas	Užduočių	Naudotojo
			atlikimo greitis	patirtis

3.1.2. Vidinė verslo analizė

Pagrindinės problemos aptariamos įžangos probleminėje srityje.

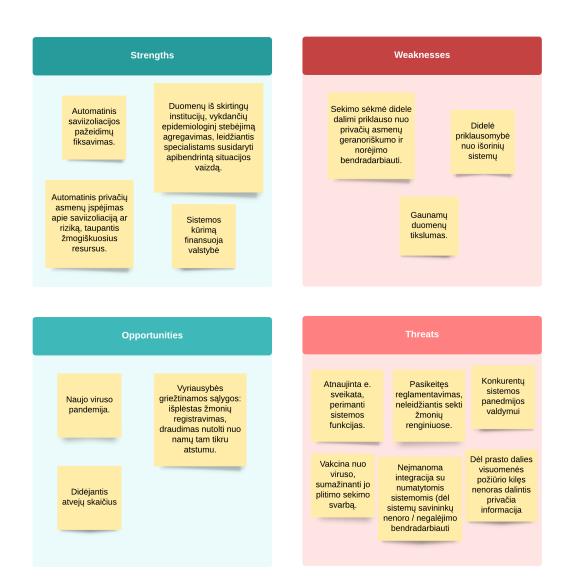
3.1.2.1. Vizija

Tapti pagrindiniu viruso plitimo visuomenėje valdymo įrankiu specialistams.

3.1.2.2. Misija

Su viruso plitimu susijusių duomenų agregavimas, leidžiantis sekti jo plitimą, pateikti rekomendacijas, įspėti visus rizikoje atsidūrusius asmenis, bei kontroliuoti saviizoliacijos laikymąsį.

3.1.3. SWOT analizė

3 pav. SWOT diagrama

3.1.4. Siūloma verslo strategija

Atsižvelgus į SWOT analizę, nuspręsta tolimesnę sistemos specifikaciją orientuoti pagal stiprybes: automatinį saviizoliacijos pažeidimų fiksavimą, duomenų agregavimą iš skirtingų institucijų, automatinį privačių asmenų įspėjimą apie saviizoliaciją ar riziką, sistemos kūrimą finansuoja valstybė.

3.1.5. Tiksly medis

- 1. Tapti išsamiausiu duomenų apie viruso plitimą visuomenėje šaltiniu epidemiologams
  - (a) Sukurti centralizuotą duomenų apie susirgimus registrą.

- (b) Sukurti centralizuotą duomenų apie maitinimo / pasilinksminimo įstaigų ir renginių lankytojus registrą.
- 2. Atlikti efektyvesnę viruso plitimo prevenciją
  - (a) Įspėti privačius asmenis apie riziką.
  - (b) Įspėti organizatorius apie atvejus renginiuose / įstaigose.
- 3. Užtikrinti platesnį saviizoliacijos laikymąsi.
  - (a) Įspėti visus asmenims apie privalomą saviizoliaciją.
    - i. Identifikuoti asmenis, kuriems reikalinga saviizoliacija.
  - (b) Tikrinti saviizoliacijos laikymasi.
    - i. Tikrinti asmens buvimo vietą.
  - (c) Pranešti apie pažeidimus policijai.

3.2. Kaip?

- 1. Galimybė valdyti duomenis apie žmones susirgusius virusu.
- 2. Galimybė valdyti duomenis apie naujus ligos atvejus.
  - (a) Galimybė gauti duomenis apie naujus viruso atvejus iš "Karštoji linija 1808".
  - (b) Galimybė gauti duomenis apie naujus viruso atvejus iš "NVSC apskričių departamentai".
- 3. Galimybė registruoti užsikrėtusių žmonių maršrutus.
  - (a) Galimybė gauti duomenis apie užsikrėtusių žmonių maršrutus iš "Karštoji linija 1808"
    - Galimybė gauti žmogaus asmeninius duomenis, jų buvimo vietas per pastarąsias 21d. iš "Karštoji linija 1808"
  - (b) Galimybė gauti duomenis apie užsikrėtusių žmonių maršrutus iš "NVSC apskričių departamentai"
    - Galimybė gauti žmogaus asmeninius duomenis, jų buvimo vietas per pastarąsias
       21d. iš "NVSC apskričių departamentai"
- 4. Galimybė perduoti statistiką suinteresuotoms asmenims.
  - (a) Galimybė pateikti statistinius duomenis "Nacionalinis visuomenės sveikatos centras"
  - (b) Galimybė pateikti statistinius duomenis apie susirgusiu, pasveikusius asmenis ir atliktų testų statistiką.
  - (c) Galimybė pateikti statistinius duomenis "Sveikatos apsaugos ministerija"

- (d) Galimybė pateikti statistinius duomenis apie susirgusiu, pasveikusius asmenis ir atliktų testų statistiką.
- 5. Galimybė valdyti pavojingų šalių sąrašą.
  - (a) Galimybė gauti pavojingų šalių sąrašą iš "Sveikatos apsaugos ministerija"
- 6. Galimybė valdyti informaciją apie saviizoliacijos pažeidimus.
  - (a) Galimybė pranešti apie saviizoliacijos pažeidimus "E. policja"
    - i. Galimybė perduoti "E. policija" susirgusio žmogaus įvykių sekimo žurnalą apie jo būseną per pastąrasias 21 dienas.
- 7. Galimybė valdyti duomenis apie iš pavojingų šalių atvykstančius asmenis.
  - (a) Galimybė gauti apie iš pavojingų šalių atvykstančius asmenis iš "Muitinė".
- 8. Galimybė valdyti duomenis apie masinius renginius.
  - (a) Galimybė gauti duomenis apie masinius renginius iš ..Renginių organizatoriai"
    - Gauti žmonių dalyvaujančių renginyje skaičiu, dalyvių asmeninę inforaciją ir renginio vietos informaciją
  - (b) Gailmybė siųsti duomenis "Renginių organizatoriai" apie pavojingus asmenis.
- 9. Galimybė valdyti duomenis apie viešojo maitinimosi įstaigas.
  - (a) Galimybė asmenims registruoti informaciją apie apsilankymus maitinimo įstaigose.
  - (b) Galimybė pranešti maitinimo įstaigoms apie pavojingus asmenis.
- 10. Galimybė valdyti duomenis apie asmens rizikos faktorius.
  - (a) Galimybė asmenims pranešti apie jų rizikos faktorius.
  - (b) Galimybė asmenis informuoti apie saviizoliaciją.
- 11. Galimybė valdyti informaciją apie asmens saviizoliacijos patvirtinimą.
  - (a) Galimybė sekti asmenis saviizoliacijos būseną.
- 12. Galimybė valdyti asmenų sveikatos informaciją
  - (a) Galimybė gauti asmenų ligos istoriją iš "E. sveikata".
  - (b) Galimybė gauti asmenų viruso testo rezultatus iš "E. sveikata".

3.3. Ką?

Verslo objektai (esybės):

- Privatus asmuo Lietuvos Respublikoje gyvenantis fizinis asmuo.
- Renginių organizatorius juridinis asmuo, kuris organizuoja renginius Lietuvos Respublikoje.
- Maitinimo/pasilinksminimo įstaigos atstovas juridinis asmuo, atstovaujantis maitinimo/pasilinksminimo įstaigą.
- Karštosios linijos operatorius verslo objektas, atitinkantis karštosios linijos operatorių tikrame pasaulyje.
- NVSC departamento epidemiologas Juridinis asmuo, kuris užima NSVC departamento epidemiologo pareigas.
- Sveikatos apsaugos ministerija verslo objektas, atitinkantis atitinkantis sveikatos apsaugos ministeriją tikrame pasaulyje.
- Nacionalinis visuomenės sveikatos centras verslo objektas, atitinkantis nacionalinį visuomenės sveikatos centrą tikrame pasaulyje.
- Muitinė verslo objektas, atitinkantis nacionalinį visuomenės sveikatos centrą tikrame pasaulyje.
- Valstybė verslo objektas, atitinkantis Lietuvos Respublikos valstybę tikrame pasaulyje.
- E. policija verslo objektas, atitinkantis elektroninės policijos sistemą tikrame pasaulyje.

Verslo objektai (procedūros):

- Užsiregistruoti privatus asmuo užsiregistruoja renginyje arba maitinimo/pasilinksminimo vietoje
- Patvirtinti izoliaciją privatus asmuo patvirtina saviizoliaciją naudojantis GPS ir nusiunčiant jo koordinates arba atsiunčiant nuotrauką
- Būti įspėtam apie privalomą saviizoliaciją privatus asmuo yra įspėjamas apie privalomą saviizoliaciją nurodytam laikui.
- Būti įspėtam apie riziką (galimą kontaktą) privatus asmuo, renginių organizatorius arba maitinimo/pasilinksminimo įstaigos atstovas yra įspėjamas apie galima kontaktą su privačiu asmeniu, kuris galėjo sirgti viruso liga.
- Užregistruoti renginį renginių organizatorius užregistruoja renginį.
- Užregistruoti įstaigą maitinimo/pasilinksminimo įstaigos atstovas užregistruoja įstaigą.

- Užregistruoti atvejį NVSC departamento epidemiologas užregistruoja susirgusio privataus asmens atvejį.
- Užregistruoti maršrutą NVSC departamento epidemiologas užregistruoja privataus asmens keliavimo maršrutą.
- Pateikti pavojingų šalių sąrašą sveikatos apsaugos ministerija pateikia pavojingų šalių sąrašą.
- Gauti epidemiologinę statistiką sveikatos apsaugos ministerija arba nacionalinis visuomenės sveikatos centras gauna epidemiologinę statistiką.
- Pateikti iš pavojingų šalių atvykusių žmonių sąrašą muitinė pateikia iš pavojingų šalių atvykusių žmonių sąrašą.
- Kontroliuoti saviizoliaciją valstybė kontroliuoja saviizoliaciją, kurią užtikrina e. policija.
   Sistema e. policijai praneša apie saviizoliacijos pažeidimą

Kaip tikslų medžio potikslius įgyvendina verslo objektai:

- Sukurti centralizuotą duomenų apie susirgimus registrą. Verslo objektai (procedūros): užregistruoti atvejį, užregistruoti maršrutą, pateikti pavojingų šalių sąrašą. Visi duomenys surenkami iš didelio kiekio išorinių sistemų/esybių.
- Sukurti centralizuotą duomenų apie maitinimo / pasilinksminimo įstaigų ir renginių lankytojus registrą.: Verslo objektai (procedūros): užregistruoti atvejį, užregistruoti renginį, užregistruoti įstaigą.
- Įspėti privačius asmenis apie riziką. Verslo objektas (procedūra) būti įspėtam apie riziką (galimą kontaktą).
- **Įspėti organizatorius apie atvejus renginiuose / įstaigose.** Verslo objektas (procedūra) būti įspėtam apie riziką (galimą kontaktą).
- **Pranešti apie privalomą saviizoliaciją.** Verslo objektas (procedūra) būti įspėtam apie privalomą saviizoliaciją.
- Tikrinti saviizoliacijos laikymąsi. Verslo objektas (procedūra) patvirtinti izoliaciją.
- **Pranešti apie pažeidimus policijai.** Verslo objektas (procedūra) Kontroliuoti saviizoliacija.

3.4. Kas?

"Kas naudosis programų sistemos teikiamomis paslaugomis ir kokius įgaliojimus jie turi?" Kitaip tariant, čia kalbama apie dalykinės srities specialistus, įgyvendinančius verslo tikslus ir jų įgaliojimus. Išorinės sistemos ir procesai irgi yra laikomi suinteresuotais asmenimis. Visi suinteresuoti asmenys atitinka verslo objektus (esybes), aprašytus "Ką" skiltyje.

10 lentelė. Suinteresuoti asmenys, prieigos teisės ir įgaliojimai

Suinteresuoti asmenys	Prieigos teises	Įgaliojimai
Privatus asmuo	Gauti įspėjimą apie privalomą saviizoliacijos laikymąsi; Užsiregistruoti renginyje, maitinimo / pasilinksminimo vietoje	Saviizoliacijos metu privalo pateikti ir patvirtinti savo geografines koordinates; Saviizoliacijos metu privalo siųsti saviizoliaciją patvirtinančią nuotrauką
Renginių organizatorius	Užregistruoti renginį; Būti įspėtam apie galimą viruso ligos atvejį	Privalo pateikti korektišką informaciją apie registruojamą renginį
Maitinimo/pasi- linksminimo įstaigos atstovas	Užregistruoti įstaigą; Būti įspėtam apie galimą viruso ligos atvejį	Privalo pateikti korektišką informaciją apie registruojamą įstaigą
Karštosios linijos operatorius	Užregistruoti atvejį; Užregistruoti maršrutą	Privalo pateikti korektišką informaciją apie registruojamą atvejį/maršrutą.
NVSC departamento epidemiologas	Užregistruoti atvejį; Užregistruoti maršrutą	Privalo pateikti korektišką informaciją apie registruojamą atvejį/maršrutą.
Sveikatos apsaugos ministerija	Pateikti pavojingų šalių sąrašą; Gauti epidemiologinę statistiką	Privalo patvirtinti, jog pateiktas šalių sąrašas yra korektiškas; Privalo patvirtinti, jog gauną korektišką epidemiologinę statistiką
Nacionalinis visuomenės sveikatos centras	Gauti epidemiologinę statistiką	Privalo patvirtinti, jog gauną korektišką epidemiologinę statistiką
Muitinė	Pateikti iš pavojingų šalių atvykusių žmonių sąrašą	Privalo patvirtinti, jog pateikiamas žmonių sąrašas yra korektiškas

3.5. Kur?

Šiame poskyriuje formuluojami prieigos prie sistemos reikalavimai. Išskiriami prieigos prie sistemos mazgai:

- Epidemiologams skirta internetinė svetainė, prieinama sveikatos apsaugos ministerijos bei nacionalinio visuomenės sveikatos centro intranetuose bei leidžianti peržiūrėti su epidemiologinę statistiką. SAM darbuotojams taip pat leidžiama atnaujinti pavojingų šalių sąrašą.
- Epidemiologinių duomenų registravimo internetinė svetainė, prieinama ekstranete ir leidžianti karštosios linijos bei NVSC departamento epidemiologams registruoti atvejus ir maršrutus, o muitinės darbuotojams atvykstančius iš pavojingų šalių asmenis.
- Visuomenei skirta internetinė svetainė, prieinama internete ir leidžianti:
  - registruoti renginį;
  - registruoti maitinimo / pasilinksminimo įstaigą;
  - patvirtinti saviizoliaciją siunčiant GPS koordinates;

- patvirtinti saviizoliaciją siunčiant nuotrauką;
- **Terminalai**, įrengti maitinimo / pasilinksminimo įstaigose bei renginiuose ir leidžiantys užpildyti registracijos anketą.
- SMS pranešimai, skirti informuoti privačius asmenis bei renginių organizatorius ir maitinimo / pasilinksminimo įstaigų organizatorius apie riziką, o privačius asmenis dar ir apie privalomą saviizoliaciją.
- Programinė sąsaja, skirta gauti duomenis iš išorinių sistemų muitinės.

Vidiniai sistemos naudotojai (nacionalinio visuomenės sveikatos centro ir sveikatos apsaugos ministerijos epidemiologai) peržiūrėti epidemiologinę statistiką sistemoje galės iš savo darbo vietų, naudodamiesi internetiniu puslapiu, prieinamu tik šių įstaigų intranete. Puslapiui peržiūrėti reikalingas prie intraneto prijungtas kompiuteris su įdiegta interneto naršykle. Šiame puslapyje SAM darbuotojai taip pat galės keisti pavojingų šalių sąrašą.

Išoriniai sistemos naudotojai (NVSC departamento epidemiologai, karštosios linijos operatorius, muitinės darbuotojai) - NVSC departamento epidemiologai ir karštosios linijos operatoriai naujus atvejus registruos naudodamiesi ekstranete pasiekiamu internetiniu puslapiu. Taip pat šiame puslapyje muitinės darbuotojai pateiks iš pavojingų šalių atvykstančių asmenų sąrašą.

Visuomenė (privatūs asmenys, renginių organizatoriai) - privatūs asmenys registruotis Lietuvos teritorijoje rengiamuose renginiuose ar Lietuvoje esančiose maitinimo / pasilinksminimo įstaigose galės ten įrengtais terminalais. Įspėjimai apie riziką ar privalomą saviizoliaciją asmenis Lietuvos teritorijoje pasieks SMS žinutėmis, siunčiamomis į jų nurodytus mobiliuosius numerius. Patvirtinti saviizoliaciją siųsdami GPS koordinates privatūs asmenys galės naudodamiesi internetiniu puslapiu, pasiekiamu interneto naršykle bei įrenginiu, turinčiu vietos nustatymo funkciją be geografinių apribojimų. Patvirtinti saiizoliaciją siųsdami nuotrauką privatūs asmenys galės naudodamiesi internetiniu puslapiu, pasiekiamu be geografinių apribojimų. Renginių organizatoriai ir maitinimo / pasilinksminimo įstaigų atstovai registruoti renginius / įstaigas galės internetiniame puslapyje, pasiekiamame be geografinių apribojimų, naudodamiesi interneto naršykle.

3.6. Kada?

Šiame poskyriuje formuluojami verslo sistemos našumo reikalavimai.

- Užsiregistruoti privatus asmens užsiregistravimas vidutiniškai turėtų trukti 1 minutę. Maksimali trukmė 2 minutės.
- Patvirtinti izoliaciją naudojantis GPS privataus asmens saviizoliacijos patvirtinimas naudojantis GPS vidutiniškai turėtų trukti 2 minutes.
- Patvirtinti izoliaciją atsiunčiant nuotrauką privataus asmens saviizoliacijos patvirtinimas atsiunčiant nuotrauką vidutiniškai turėtų trukti iki 2 valandų (reikalingas rankinis nuotraukos patikrinimas). Maksimali trukmė - 1 diena.

- Įspėjimas apie privalomą saviizoliaciją privatus asmuo yra įspėjamas apie privalomą saviizoliaciją per vidutiniškai 1 valandą po informacijos apie galimą pavojų gavimo. Maksimali trukmė 2 valandos.
- Būti įspėtam apie riziką (galimą kontaktą) privatus asmuo, renginių organizatorius arba maitinimo/pasilinksminimo įstaigos atstovas yra įspėjamas apie galima kontaktą su privačiu asmeniu, kuris galėjo sirgti viruso liga per vidutiniškai 1 valandą po informacijos apie galimą pavojų gavimo. Maksimali trukmė - 2 valandos.
- Užregistruoti renginį renginių organizatorius gali užregistruoti renginį per vidutiniškai 5 minutes. Maksimali trukmė - 15 minučių.
- Užregistruoti įstaigą maitinimo/pasilinksminimo įstaigos atstovas gali užregistruoti įstaigą per vidutiniškai 5 minutes. Maksimali trukmė 15 minučių.
- Užregistruoti atvejį NVSC departamento epidemiologas gali užregistruoti susirgusio privataus asmens atvejį per vidutiniškai 5 minutes. Maksimali trukmė 15 minučių.
- Užregistruoti maršrutą NVSC departamento epidemiologas gali užregistruoti privataus asmens keliavimo maršrutą per vidutiniškai 10 minučių. Maksimali trukmė 20 minučių.
- Pateikti pavojingų šalių sąrašą sveikatos apsaugos ministerijos darbuotojas gali pateikti pavojingų šalių sąrašą per vidutiniškai 5 minutes. Maksimali trukmė 15 minučių.
- Gauti epidemiologinę statistiką sveikatos apsaugos ministerijos arba nacionalinio visuomenės sveikatos centro epidemiologas gali gauti epidemiologinę statistiką per vidutiniškai 1 minutę. Maksimali trukmė 3 minutės.
- Duomenys apie susirgimus, gaunami iš išorinių sistemų (e. svaikatos) negali būti senesni nei 30 minučių.
- Pateikti iš pavojingų šalių atvykusių žmonių sąrašą muitinė gali pateikti iš pavojingų šalių atvykusių žmonių sąrašą per vidutiniškai 5 minutes. Maksimali trukmė 15 minučių.

4. Vartotojo reikalavimai

Pasirenkame nagrinėti tik vieną iš sistemos posistemių: maitinimo / pasilinksminimo įstaigų posistemę.

4.1. Kodėl?

Šiame poskyriuje išskiriamas projekto tikslus aprašantis tikslų medžio pomedis - "Užtikrinti platesnį saviizoliacijos laikymąsi" - apibrėžiantis projekto apimtį (angl. *project scope*) ir juo remiantis aprašomi verslo procesai (suskirstyti pagal tikslus). Jiems priskiriami prioritetai, apibrėžiamos įvestys, išvestys ir inicijuojantys verslo įvykiai.

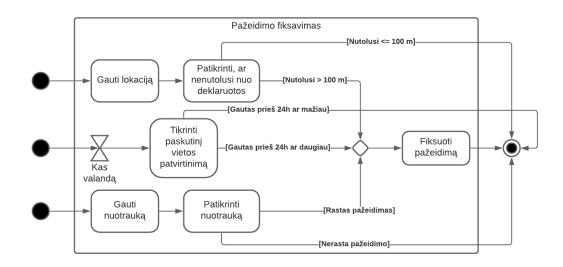
- Įspėti visus asmenis apie privalomą saviizoliaciją:
  - Saviizoliacijos fiksavimas. Gavus informaciją apie iš pavojingos šalies atvykusį ar asmenį, fiksuojama privaloma saviizoliacija. Gavus informaciją apie užsikrėtusiojo kontaktus, pastarųjų saviizoliacija taip pat fiksuojama. (1 prioritetas). Inicijuojantis įvykis muitinė pateikia informaciją apie atvykusius asmenis arba gaunama informacija apie susirgimo atvejį. Įvestis pavojingų šalių sąrašas, atvykusių žmonių sąrašas, informacija apie užsikrėtusijį ir su juo kontaktavusius asmenis. Išvestis užfiksuota(os) privaloma saviizoliacija.
  - Saviizoliacijos pabaigos fiksavimas. Gavus informaciją apie neigiamą testą arba praėjus 2 savaitėms nuo saviizoliacijos pradžios (jei testas neigiamas), saviizoliacija pažymima kaip pasibaigusi. (2 prioritetas). Inicijuojantis įvykis kalendorinis (2 savaitės nuo saviizoliacijos pradžios) arba neigiamas pakartotinio testo rezultatas. Įvestis privataus asmens saviizoliacijos duomenys. Išvestis saviizoliacija, kuri pažymėta, kaip baigta.
  - Pranešimas apie privalomą saviizoliaciją. Užfiksavus privalomą saviizoliaciją, asmuo yra įspėjamas SMS žinute. (3 prioritetas). Inicijuojantis įvykis reikalingos privalomos saviizoliacijos užfiksavimas. Įvestis asmens duomenys ir saviizoliacijos vieta. Išvestis SMS pranešimas privačiam asmeniui, kuriam reikalinga saviizoliacija.
  - Pavojingų šalių sąrašo atnaujinimas. Sveikatos apsaugos ministerija atnaujina sąrašą šalių, pagal kurį sprendžiama apie privalomą izoliaciją. (7 prioritetas). Inicijuojantis įvykis - naujas SAM paskelbia naują pavojingų šalių sąrašą. Įvestis - pavojingų šalių sąrašas. Išvestis - atnaujintas pavojingų šalių sąrašas.

• Tikrinti saviizoliacijos laikymasi:

- Priminimas apie saviizoliacijos laikymosi patvirtinimą. Privačiam asmeniui, kuriam reikalinga saviizoliacija, kas 12 valandų gauna pranešimą apie saviizoliacijos laikymosi patvirtinimą. (3 prioritetas). Inicijuojantis įvykis kalendorinis (kas 12 valandų). Įvestis aktyvių saviizoliacijų sąrašas. Išvestis SMS priminimai privatiems asmenims.
- Saviizoliacijos laikymosi patvirtinimas. Privatus asmuo, kuriam reikalinga saviizoliacija, gauna pranešimą apie reikalingą saviizoliacijos patvirtinimą. Patvirtinti saviizoliaciją jis gali atsiųsdamas savo lokaciją arba nuotrauką. (5 prioritetas). Inicijuojantis įvykis privataus asmens buvimo vietos arba nuotraukos pateikimas. Įvestis nuotrauka arba buvimo vieta. Išvestis saviizoliacijos patvirtinimas.
- Saviizoliacijos pažeidimo fiksavimas. Privačiam asmeniui, kuris tvirtina savo saviizoliaciją dalindamasis buvimo vieta, atsiuntus koordinates, nutolusias nuo deklaruotos saviizoliacijos vietos daugiau nei 100 metrų, fiksuojamas saviizoliacijos pažeidimas. Jei atsiunčiama nuotrauką ir randamas pažeidimas, jis fiksuojamas (4 pav.). (6 prioritetas). Inicijuojantis įvykis kalendorinis (kas vaklandą) arba saviizoliacijos patvirtini-

mas (buvimo vieta / nuotrauka). Įvestis - privataus asmens saviizoliacijos patvirtinimai. Išvestis - užfiksuotas pažeidimas.

- Pranešti apie pažeidimus policijai:
  - Reikalingų duomenų perdavimas policijai (pranešimas apie saviizoliacijos pažeidimą).
     Užfiksavus pažeidimą, visi reikalingi pranešimui duomenys perduodami policijai. (8 prioritetas). Inicijuojantis įvykis pažeidimo užfiksavimas. Įvestis pažeidimo duomenys, privataus asmens duomenys. Išvestis pranešimas policijai.

4 pav. Saviizoliacijos pažeidimo fiksavimo verslo procesas

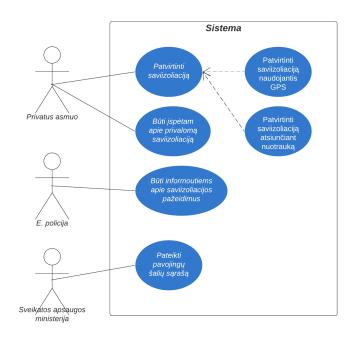
4.2. Kaip?

Šiame poskyriuje aprašomas projekto gylis - kokios transakcijos reikalingos (5 pav.), kokios verslo užduotys ir kiek yra kompiuterizuojamos.

4.2.1. Verslo transakcijos

- Būti įspėtam apie privalomą saviizoliaciją. Visos šią transakciją palaikančių procesų (saviizoliacijos ir jos pabaigos fiksavimo, pranešimo apie privalomą saviizoliaciją) užduotys yra vykdomos automatiškai.
- Patvirtinti saviizoliacijos laikymąsi. Visos šią transakciją palaikančio proceso "pranešimas apie privalomą saviizoliaciją" užduotys yra vykdomos automatiškai. Proceso "saviizoliacijos laikymosi patvirtinimas" užduotis pateikti nuotrauką bei pateikti buvimo vietą yra kompiuterizuotos.
- Pranešti apie saviizoliacijos pažeidimą policijai. Visos šią transakciją palaikančių proceso "reikalingų duomenų perdavimas policijai" užduotys yra vykdomos automatiškai. Proceso visos "saviizoliacijos pažeidimo fiksavimas" užduotys yra vykdomos automatiškai, išskyrus patikrinti nuotrauką, kuri yra kompiuterizuota.

• Atnaujinti pavojingų šalių sąrašą. Šią transakciją palaikančio proceso "pavojingų šalių sąrašo atnaujinimas" užduotis yra kompiuterizuojama.

5 pav. Verslo transakcijos

4.2.2. Suvaržymai (nefunkciniai reikalavimai)

Rezultatai, patikimumas bei saugumas yra labai svarbūs dėl informacijos kuria disponuojama jautrumo bei dalykinės srities rimtumo.

Rezultatai: Turi būti teisingai identifikuojama 100% privačių asmenų, kuriems reikalinga saviizoliacija ir tai galima nustayti pagal turimus duomenis. Turi būti teisingai nustatomi 99,9% saviizoliacijos pažeidimų.

Patikimumas: 100% asmenų turi būti informuojama apie privalomą saviizoliaciją. Apie 100% pažeidimų turi būti informuojama e. policija.

Saugumas: Saugumo reikalavimai turi būti aukšti. Projekte dirbama su asmenine žmonių informacija kuri gali būti susijusi su žmogaus sveikatos informacija. Sistema turi būti kiek galima saugesnė.

4.3. Ką?

Šiame poskyriuje formuluojami verslo objektus modeliuojančių informacinių objektų reikalavimai.

4.3.1. Informaciniai objektai

Visiems aprašomiems informaciniams objektams (išskyrus šalis) taikomi aukščiausi saugumo reikalavimai, kadangi ši informacija yra jautri ir privati bei negali patekti tretiems asmenims.

Privatus asmuo:

- Identifikatorius asmens kodas.
- Baziniai rodikliai:
  - Vardas simbolių eilutė, leidžiami lietuviški bei lotyiniški simboliai bei tarpo simbolis.
     Privalomas.
  - Pavardė simbolių eilutė, leidžiami lietuviški bei lotyiniški simboliai bei tarpo simbolis.
     Privalomas.
  - Telefono numeris simbolių eilutė, atitinkanti formatą +3706******, 86****** arba bet kokį telefono numeri su validžiu šalies kodu. Privalomas.

Saviizoliacija:

- Identifikatorius unikalus sugeneruojamas kodas + saviizoliacijos pradžia. T. y. KKKKKK-KYYMMDD, kur KKKKKKK - kodas, YY - du paskutiniai metų skaitmenys, MM - mėnuo, DD - diena.
- Baziniai rodikliai:
  - Pradžia data, Privalomas,
  - Pabaiga data. Neprivalomas.
  - Priežastis kelionė, kontaktas arba liga. Privalomas
  - Saviizoliacijos vieta adresas. Privalomas.
- Sąryšiai:
  - Privatus asmuo. Privalomas.

Saviizoliacijos patvirtinimas:

- Identifikatorius saviizoliacijos identifikatorius + data ir laikas. T. y. IDYYMMDDhhmmss, kur ID saviizoliacijos identifikatorius, YY du paskutiniai metų skaitmenys, MM mėnuo, DD diena, hh valanda, mm minutės, ss sekundės.
- Baziniai rodikliai:
  - Laikas data ir laikas. Privalomas.
  - Tipas nuotrauka arba koordinatės. Privalomas.
  - Vieta koordinatės. Privalomas, jei tipas koordinatės.
  - Nuotrauka adresas. Privalomas, jei tipas nuotrauka.
- Sąryšiai:
  - Saviizioliacija. Privalomas.

Saviizoliacijos pažeidimas:

- Identifikatorius saviizoliacijos identifikatorius + data ir laikas, kuomet fiksuotas pažeidimas. T. y. IDYYMMDDhhmmss, kur ID saviizoliacijos identifikatorius, YY du paskutiniai metų skaitmenys, MM mėnuo, DD diena, hh valanda, mm minutės, ss sekundės.
- Baziniai rodikliai:
  - Laikas data ir laikas. Privalomas.
  - Tipas nuotrauka, koordinatės arba jokio patvirtinimo. Privalomas.
  - Vieta koordinatės. Privalomas, jei tipas koordinatės.
  - Nuotrauka adresas. Privalomas, jei tipas nuotrauka.
- Saryšiai:
  - Saviizioliacija. Privalomas.

Šalis:

- Identifikatorius šalies kodas (pagal ISO).
- Baziniai rodikliai:
  - Pavadinimas simbolių eilutė, leidžiami lietuviški ir lotyniški simboliai, tarpo, brūkšnio simboliai.
  - Pradžia data. Privalomas.
  - Pavojinga taip arba ne. Privalomas.

Atvykimas:

- Identifikatorius unikalus vidinis identifikatorius.
- Baziniai rodikliai:
  - Laikas data ir laikas. Privalomas.
- Sąryšiai:
  - Šalis. Privalomas.
  - Privatus asmuo. Privalomas.

Ligos atvejis (susirgimas):

- Identifikatorius unikalus vidinis identifikatorius.
- Baziniai rodikliai:
  - Laikas data ir laikas. Privalomas.

- Sąryšiai:
  - Privatus asmuo. Privalomas.
  - Kontaktai. Privalomas (0 *).

Kontaktas:

- Identifikatorius unikalus vidinis identifikatorius.
- Baziniai rodikliai:
  - Laikas data ir laikas. Privalomas.
  - Vieta koordinatės. Neprivalomas.
- Sąryšiai:
  - Privatus asmuo. Privalomas.
  - Privatus asmuo. Privalomas.

Testo rezultatas:

- Identifikatorius unikalus vidinis identifikatorius.
- Baziniai rodikliai:
  - Laikas data ir laikas. Privalomas.
  - Rezultatas teigiamas arba neigiamas. Privalomas.
- Sąryšiai:
  - Privatus asmuo. Privalomas.

Pranešimas apie privalomą saviizoliaciją:

- Identifikatorius unikalus vidinis identifikatorius.
- Baziniai rodikliai:
  - Laikas data ir laikas. Privalomas.
  - Tekstas simbolių eilutė, leidžiami lietuviški ir lotyniški simboliai, tarpo ir skyrybos ženklai. Privalomas.
- Saryšiai:
  - Privatus asmuo. Privalomas.

4.3.2. Kalendoriniai ir verslo įvykiai

- Gauta informacija (pateikta muitinės) apie atvykusį iš pavojingos šalies privatų asmenį.
- Gauta informacija apie susirgimą (teigiamą testą).
- Gauta informacija apie pasveikimą (pakartotinį neigiamą testą).
- Gauta informacija apie neigiamą testą.
- 2 savaitės po saviizoliacijos pradžios (saviizoliacijos pabaigai identifikuoti).
- Privalomos saviizoliacijos fiksavimas.
- SAM naujo pavojingų šalių sąrašo paskelbimas.
- Kas 12 valandų nuo saviizoliacijos pradžios (priminimui apie saviizoliacijos patvirtinimą).
- Privataus asmens buvimo vietos arba nuotraukos pateikimas.
- Kiekvieną valandą (saviizoliacijos duomenų nepateikimui identifikuoti).
- Pažeidimo užfiksavimas.

4.4. Kas?

Šiame poskyriuje detalizuojami, konkretizuojami ir tikslinami vykdytojų reikalavimai, suformuluoti formuluojant verslo reikalavimus. Naudotojai:

11 lentelė. IS naudotojai

Naudotojas	Prieigos teisės	Įgaliojimai	Kompetencijos	Panaudojamumas
Privatus	Gauti įspėjimą apie	Saviizoliacijos	Baziniai	Naudojasi tik tada,
asmuo	privalomą	metu privalo	kompiuterinio	kai būna
	saviizoliacijos	pateikti ir	raštingumo	saviizioliacijoje, du
	laikymąsi -	patvirtinti savo	įgūdžiai, užtenka	kartus per parą po
	peržiūrėti sau	geografines	pagrindinėje	kelias minutes.
	adresuotą	koordinates, siųsti	mokykloje	Turi būti sudarytos
	pranešimą apie	saviizoliaciją	dėstomo	galimybės naudotis
	privalomą	patvirtinančią	informatikos kurso.	neįgaliesiems.
	saviizoliaciją SMS	nuotrauką - kurti		
	žinutėje;	savo saviizoliacijos		
		patvirtinimus per		
		visuomenei skirtą		
		svetainę.		
Sveikatos	Pateikti pavojingų	Privalo patvirtinti,	Baziniai	Naudojasi
apsaugos	šalių sąrašą -	jog pateiktas šalių	kompiuterinio	daugiausia kartą
ministerija	peržiūrėti,	sąrašas yra	raštingumo	per dieną, iki 30
	redaguoti, pridėti	korektiškas;	įgūdžiai, užtenka	minučių.
	bei trinti <i>šalis</i> per		pagrindinėje	
	epidemiologams		mokykloje	
	skirtą internetinę		dėstomo	
	svetainę.		informatikos kurso.	2:

Muitinė	Pateikti iš	Privalo patvirtinti,	Nėra (procesas	Nėra (procesas
	pavojingų šalių	jog pateikiamas	pilnai	pilnai
	atvykusių žmonių	žmonių sąrašas yra	automatizuotas)	automatizuotas)
	sąrašą - kurti	korektiškas		
	atvykimo			
	informacinius			
	objektus. Tamp			
	naudojama			
	programinė sąsaja.			

4.5. Kur?

Šiame poskyriuje detalizuojama, kokie prieigos prie sistemos mazgai už kokį panaudos atvejį yra atsakingi bei kur yra saugomi informaciniai objektai.

- Saviizoliacijos patvirtinimas visuomenei skirtoje internetinėje svetainėje. Duomenys apie patvirtinimą saugomi sistemoje 14 kalendorinių dienų.
- Būti įspėtam apie privalomą saviizoliaciją SMS žinute. Įspėjimai sistemoje nesaugomi.
- Pateikti pavojingų šalių sąrašą epidemiologams skirtoje internetinėje svetainėje. Šalių sąrašas saugomas sistemoje.

4.6. Kada?

Šiame poskyriuje nurodomi laiko suvaržymai verslo panaudos atvejams.

- Saviizoliacijos patvirtinimas vidutiniškai turėtų trukti 2 minutes.
- Būti įspėtam apie privalomą saviizoliaciją vidutiniškai iki 1 valandos po informacijos apie pavojų gavimo.
- Pateikti pavojingų šalių sąrašą maksimali trukmė 15 minučių.

5. IS reikalayimai

5.1. Kodėl?

Suformulavus ir išanalizavus vartotojų reikalavimus, buvo suformuluota šitokia naujos viruso valdymo informacinės sistemos vizija: Produktas "Saviizoliacijos užtikrinimo informacinė sistema" skirtas infekcinių ligų centrams, kuriems reikia tvarkyti visą informaciją susijusią su žmonėmis užsikrėtusiais virusine ligą, jiems reikalingą arba nereikalingą izoliaciją bei sekti kaip žmonės laikosi saviizoliacijos. Tai kompiuterizuota sistema, kuri automatizuotai tvarko informaciją apie

susirgusius virusu žmones, praneša virusu užsikrėtusiui žmogui bei kontaktiniams asmenims trumpąją žinutę apie turėtą kontaktą bei praneša policijai apie saviizoliacijos pažeidimus. Skirtingai nei senoji informacinė sistema, informacija yra tvarkoma automatizuotai, pasitelkiama kompiuterinė skaičiuojamoji galia, žmonių informacimas trunka vos kelias sekundes, o policija pranešimus apie saviizoliacija gauna centralizuotai. Tai keičia visa viruso valdymo sistemą: informacija yra vienoje sistemoje, ji pasiekiama centralizuotai ir po to gali būti išskirstyta į kitas sistemas. Sistema leis užtikrinti, kad duomenys būtų prieinamami tik tiems žmonėms, kurie turi teises prie žmogaus asmens duomenų, kas nebuvo užtikrinama iki dabar. Funkcinių galimybių medis:

- 1. Galimybė tvarkyti visą su saviizoliacija susijusią informaciją.
  - (a) Galimybė tvarkyti saviizoliacijos asmenų registrą.
    - i. Galimybė fiksuoti užsikrėtujusio saviizoliaciją.
    - ii. Galimybė fiksuoti užsikrėtujusio kontaktus. Užsikrėtujusių kontaktų izoliacija fiksuojama automatiškai.
    - iii. Galimybė fiksuoti pasveikusio saviizoliacijos pabaigą.
    - iv. Galimybė fiksuoti saviizoliacijos pabaiga, kai ši trunką ilgiau nei dvi savaites.
  - (b) Galimybė pranešti užsikrėtusiąjam apie saviizoliacijos pradžią SMS žinute.
  - (c) Galimybė atnaujinti pavojingų šalių sąrašą.
- 2. Galimybė tvarkyti visą su saviizoliacijos užtikrinimu susijusią informaciją.
  - (a) Galimybė siųsti patvirtinimo prašymą saviizoliuojančiam asmeniui.
  - (b) Galimybė gauti saviizoliacijos patvirtinimą iš saviizoliuojančio asmens.
  - (c) Galimybė fiksuoti saviizoliacijos pažeidimą.
- 3. Galimybė tvarkyti visą su saviizoliacijos pažeidimais susijusią informaciją.
  - (a) Galimybė pranešti apie saviizoliacijos pažeidimą policijai.

Medį papildo tokios viruso valdymo informacinės sistemos taisyklės:

- 1. Žmogus į saviizoliacijos registrą gali būti įtrauktas tik vieną kartą, jo identifikatorius turi būti asmens kodas. Jeigu asmens kodas keičiasi, asmuo gali būti įtrauktas ir antrą kartą.
- 2. Žmogaus saviizoliacija yra automatiškai baigiama po 2 savaičių nuo jo įrašymo saviizoliacijos asmenų registre.
- 3. Sistemoje turi būti užtikrinama, jog žinutę dėl saviizoliacijos gaus tik reikiami žmonės ir nebus sukeliama panikos kitiems žmonėms.
- 4. Informacija policijai yra perduodama automatiškai per elektroninį laišką. Turi būti saugoma žymą, kada policija patvirtino, jog gavo laišką.

Verslo sistemos analizės metu išryškintos šios verslo problemos:

- 1. Žmonės nežino kada jiems reikalinga izoliacija, kai sužinoma, dažniausiai būna praėjęs ilgas laiko tarpas.
- 2. Policija nespėja reaguoti į saviizoliacijos pažeidimus bei tikrinti kiekvieno besiizoliuojančio asmens.
- 3. Visi duomenys susije su viruso valdymų yra "išmėtyti" po skirtingas sistemas ir nėra niekur centralizuojami.

Visų tų problemų priežastis yra prasta viruso pandemijos valdymo informacinė sistema.

5.2. Kaip?

Sistemos funkciniai komponentai:

- 1. Izoliuotų asmenų registras.
  - (a) Galimybė fiksuoti užsikrėtujusio saviizoliaciją.
  - (b) Galimybė fiksuoti užsikrėtujusio kontaktus. Užsikrėtujusių kontaktų izoliacija fiksuojama automatiškai.
  - (c) Galimybė fiksuoti pasveikusio saviizoliacijos pabaigą.
  - (d) Galimybė fiksuoti saviizoliacijos pabaigą, kai ši trunką ilgiau nei dvi savaites.
- 2. Pavojingų šalių registras.
  - (a) Galimybė atnaujinti pavojingų šalių sąrašą.
- 3. Saviizoliacijos pranešimų sistema.
  - (a) Galimybė pranešti užsikrėtusiąjam apie saviizoliacijos pradžią SMS žinute.
  - (b) Galimybė pranešti apie saviizoliacijos pažeidimą policijai.
- Savitarnos portalas žmonėms, kur suteikiama informacija apie izoliaciją bei kita svarbi informacija.
  - (a) Galimybė siųsti patvirtinimo prašymą saviizoliuojančiam asmeniui.
  - (b) Galimybė gauti saviizoliacijos patvirtinimą iš saviizoliuojančio asmens.
  - (c) Galimybė fiksuoti saviizoliacijos pažeidimą.
- 5. Mobilioji programėle skirta patvirtinti saviizoliaciją ir sekti saviizoliuojančio žmogaus GPS vietą.
  - (a) Galimybė siųsti patvirtinimo prašymą saviizoliuojančiam asmeniui.
  - (b) Galimybė gauti saviizoliacijos patvirtinimą iš saviizoliuojančio asmens.

(c) Galimybė fiksuoti saviizoliacijos pažeidimą.

Rezultatai: Turi būti teisingai identifikuojama 100% privačių asmenų, kuriems reikalinga saviizoliacija ir tai galima nustayti pagal turimus duomenis. Turi būti teisingai nustatomi 99,9% saviizoliacijos pažeidimų.

Patikimumas: 100% asmenų turi būti informuojama apie privalomą saviizoliaciją. Apie 100% pažeidimų turi būti informuojama e. policija.

Saugumas: Saugumo reikalavimai turi būti aukšti. Projekte dirbama su asmenine žmonių informacija kuri gali būti susijusi su žmogaus sveikatos informacija. Sistema turi būti kiek galima saugesnė.

5.3. Ka?

Saviizoliacijos užtikrinimo naujoje informacinėje sistemoje turėtų būti numatytos šios informacijos saugyklos:

- 1. Izoliuotų asmenų duomenų bazę. Tai yra izoliuotų asmenų duomenų bazė kurioje saugomi duomenyts apie izoliuotus asmenis. Rašyti naujus įrašus į duomenų bazę gali tik epidemiologai arba jie automatiškai importuoji iš e sveikatos sistemos. Įrašai pateikiami darbuotojo darbo vietos kompiuterio ekrane. Į bazę galima rašyti tik įrašus, kuriuose visi laukai yra užpildyti. Už įraše pateiktos informacijos korektiškumą atsako tą įrašą sukūręs darbuotojas.
- 2. Paveiktų šalių duomenų bazę. Tai šalių duomenų bazė, kurioje nurodytas šalies paveikimo lygis. Šią informaciją gali keisti tik ministras arba ministro įgalioti asmenys. Duomenys yra pasiekiami visiems sistemos naudotojams ir išorės žmonėms. Įrašai pateikiami darbuotojo darbo vietos kompiuterio ekrane. Į bazę galima rašyti tik įrašus, kuriuose visi laukai yra užpildyti. Už įraše pateiktos informacijos korektiškumą atsako tą įrašą sukūręs darbuotojas.
- 3. Saviizoliacijos patvirtinimo duomenų bazę. Tai saviizoliacijos patvirtinimų duomenų bazė. Įrašai pateikiami iš izoliuojančio asmens mobiliajame telefone esančios programėlės. Į bazę galima rašyti tik įrašus, kuriuose visi laukai yra užpildyti. Už įraše pateiktos informacijos korektiškumą atsako tą įrašą sukūręs asmuo.
- 4. Išsiųstų pranešimų duomenų bazė. Įrašai automatiškai įrašomi į pranešimų duomenų bazę, kai bet koks pranešimas žmogui apie būtina izoliaciją, apie kontakto turėjimą yra išsiunčiamas.
- 5. Pažeidimų duomenų bazė. Įrašas įvedamas į duomenų bazę, kai pažeidimas yra užfiksuotas. Į bazę galima rašyti tik įrašus, kuriuose visi laukai yra užpildyti. Už įraše pateiktos informacijos korektiškumą atsako tą įrašą sukūręs darbuotojas.

5.4. Kas?

Sistema turi būti lengvai atpažįstama, lengvai išmokstama ir nesunkiai naudojama. Sistema bus galima naudotis per kelis interfeisus:

1. Savitarnos puslapį.

2. Mobiliąją programėlę.

Bendravimas su interfeisais vyks per interneto naršyklę HTTPS protokolu. Prieigos teisės plačiau aprašytos skyrelyje "Vartotojo reikalavimai - kas?"

5.5. Kur?

Sistema bus kuriama pasinaudojant Amazon Web Services teikiamomis paslaugomis. Kad vartotojas pasinaudotų sistema, darbo vietoje turi būti įdiegta bet kokia naujos kartos naršyklė (Edge, Firefox, Chrome) bei operacinė sistema (LINUX, Mac OS, Windows 7, Windows XP, Windows 10, Windows X) Naudotis sistema nereikalingi jokie išskirtiniai įrangos našumo reikalavimai. Kad vartotojas pasinaudotų mobiliąja programėle, jo telefone turi būti įrašyta Android arba iOS operacinė sistema ir programėlė turi būti parsisiųsta iš autoretetingo šaltinio: Play Store arba App Store.

5.6. Kada?

Laiko reikalavimai:

• Prisijungimas prie sistemos turi trukti iki minutės

• Pateikimas apie saviizoliacijos laikymasi turi trukti iki minutės

• Saviizoliacijos patvirtinimas - vidutiniškai turėtų trukti 30 sekundžių.

 Būti įspėtam apie privalomą saviizoliaciją - iki vienos minutės po informacijos apie pavojų gavimo.

• Pateikti pavojingų šalių sąrašą - maksimali trukmė - 1 minutė.

6. PS reikalavimai

6.1. Kodėl?

Šiame skyriuje formuluojami programų sistemos specifikacijos vizija bei realizacijos apribojimai

Vizija: Vizija sutampa su produkto vizija - centralizuota viruso valdymo sistema infekcinių ligų centrams, kuri automatiškai tvarko informaciją apie virusu susirgusius žmones, informuoja užsikrėtusius ir kontaktinius asmenis apie turėtą kontaktą bei praneša policijai saviizoliacijos pažeidimo atvejį.z

Ekonominiai apribojimai: Sistema bus apribojama šiais ekonominiais aspektais:

- Programų sistemos kūrimo kaštai reikiamų specialistų (programuotojų, vartotojų potyrio specialistų, verslo analitikų, testuotojų) samdymas programų sistemos kūrimo laikotarpiui, reikiamų įrankių licenzijų įsigijimo kainos, įrangos, reikalingos programų sistemos kūrimui, kainos ir t.t.
- 2. Programų sistemos diegimo kaštai kadangi programų sistema bus internetinė svetainė, numatyta programų sistemą į debesį, o sistemą pasieks konkrečius įrengtus terminalus.
- 3. Palaikymo kainos reikiamų specialistų (programuotojo, testuotojo ir kitų specialistų) samdymas programų sistemos palaikymo laikotarpiui, reikiamų įrankių licenzijų įsigijimo kainos, įrangos, reikalingos programų sistemos palaikymui, kainos ir t.t.
- 4. Kadangi sistema skirta sekti epidemiologijos situacija šalyje sistemą bus galima pernaudoti skirtingoms epidemiologijoms, tačiau negalima pernaudoti skirtingoms šalims, nes gaunami duomenys priklauso nuo išorinių sistemų, o informaciniais objektai šalyse gali irgi skirtis

Politiniai apribojimai: Laikantis organizacijos politikos - organizacijos darbuotojai, dirbantys su sistema: ar tai dirbantys prie sistemos kūrimo, testavimo, palaikymo ir t.t., privalo laikytis konfidencialumo sutartyje nurodytų įsipareigojimų.

Teisiniai apribojimai: sistema laikysis Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisinių apribojimų.

6.2. Kaip?

duoti kitoms posistemėms.

6.2.1. Programų sistemos tinkamumo reikalavimia

6.2.1.1. Galimybė valdyti užsikėtusių žmogaus duomenis

Pradiniai duomenys - žmogaus asmeniniai duomenys, kontaktiniai duomenys, saviizoliacijos pradžios ir numatomos pabaigos data, sarašas su kuo kontaktavo susirgęs žmogus. Gautas rezultatas - įvesti žmogaus saviizoliacijos duomenis į registrą, galimybė tos duomenis per-

6.2.1.2. Galimybė valdyti pavojingų šalių registrą

Pradiniai duomenys - nauja informaciją apie pavojingas šalis Gautas rezultatas - atnaujintas pavojingų šalių sąrašas kurį naudos kitos posistemės.

6.2.1.3. Galimybė valdyti sviizoliacijos pranešimų sistema

Pradiniai duomenys - užsikrėtusių žmonių registro duomenys, žmogaus lokacijos duomenys Gautas rezultatas - žmogus informuotas apie jam paskitrą saviizoliacijos laikotarpį SMS žinute. Policija informuojama žmogui pažeidus saviizoliacija.

6.2.1.4. Galimybė valdyti portalo apie saviizoliacijos informacija

Pradiniai duomenys - užsikrėtusiųjų registras, žmogaus lokacijos duomenys Gautas rezultatas - gauti ir atvaizduojama žmogaus saviizoliacijos būsena.

6.2.1.5. Galimybė valdyti mobilioji aplikaciją saviizoliacijai sekti

Pradiniai duomenys - žmogaus GPS lokacija, užsikėtusiųjų registras Gautas rezultatas - įsitikint, kad žmogus nepažeidžia saviizoliacijos reikalavimų.

6.2.2. Programų sistemos sąveikos su kitomis sistemomis

Sistema sąveikaus su: e. policijos sistema, NVSC sistema, sveikatos ministerijos sistema, muitinės sistema, e. sveikatos sistema, karštosios linijos sistema, renginų organizatorių sistema.

6.2.3. Programų sistemos atitikimas galiojantiems teisės aktams

Sistema atitinka Lietuvos ir Europos teisės aktams. Sistema taip pat laikosi BDAR reglamento.

6.2.4. Programų sistemos trasuojamumo reikalavimai

Sistemos atrasuojamumas bus įgyvendinatas pasinaudojant Jira Atlassian sistema kuri užtikrina programos trsuojamumą

6.2.5. Programų sistemos patikimumo reikalavimai

Sistema turi išlikti pasiekiama 99 procentus laiko. Įvykus sistemos tiktims sistema turi sugebėti automatiškai pasileisti išnaujo neprarasdama duomenų.

6.2.6. Programų sistemos išbaigtumas

Užsakovui priimtimas vienas tikdis per dieną. Trumpiausias laikas tarp dviejų trikdžių yra 24 valandos. Sistemoje neturi būti palikta esminių klaidų.

6.2.7. Programų sistemos atsparumo triktims reikalavimai

Dėl trikdžiū sistema gali neveikti 1 valandą per diena. Sistemoje gali būti vienas įsilaužimas per mėsenį.

6.2.8. Programų sistemos atkuriamumo reikalavimai

Sistema turi galėti atsikurti per valandą po sutrikimo. Per valandą turi būti atkūriami prarasti duomenys ir funkcionalumas. Trikdis turi būti rastas ir pašalintas per savaitę.

6.2.9. Programų sistemos prieinamumo reikalavimai

Per dieną sistema turi išlikti funkcionali 23 valandas.

6.2.10. Programų sistemos pažeidžiamumo reikalavimai

Esminis sistemos funkcionalumas turi būti atkurtas per valandą.

6.2.11. Programų sistemos aptarnavimo reikalavimai

Sistema turi būti galima atstatyi per valandą. Surastas trigdis programiniam kode turi būti pašalintas per savaitę.

6.2.12. Programų sistemos diegimo reikalavimai

Sistema yra paleidžiama debesų kompiuterijos srveriuose, todėl sistemos diegimo kaštai yra minimlūs. Sistemai perkelti iš vieno debesijos serverio į kitą turi pakakti 24 valandų darbo. Sistema perkeliama perkelus sukompiliuotus binarinius failus.

6.2.13. Programų sistemos adaptuojamumo reikalavimai

Perkelti sistema ant naujos platformos kainuotų 10000 žmogaus darbo valandų. Perkelti sistemą į kitą kompiuterinę platformą 20 žmogaus darbo valandų Perkelti sistemą į naujasnę operacinės sistemos versiją kainuotų 100 žmogaus darbo valandų Perkelti sistemos duomenis į nauja DBVS kainuotų 200 žmogaus darbo valandų.

6.2.14. Programų sistemos instaliuojamumo reikalavimai

Programai instaliuoti turi pakakti 40 žmogaus darbo valandų. Maksimalus procentas kodo kurį reiktų pakeisti instaliuojant sistemą yra 0,01%. Maksimalus procentas failų kuriuos reiktų pakeisti instaliuojant sistemą yra 0,01%.

6.2.15. Programų sistemos atitikimo keliamumo standartams reikalavimai apibūdina

Keliamumo reikalavimai atitinką apibrėžtą vidinį standartą pagal ISO.

6.2.16. Programų sistemos pakeičiamumo reikalavimai

Sistema nauja, todėl nėra senos sistemos kurią būtų galima pakeisti.

6.2.17. Programų sistemos analizuojamumo reikalavimai

Trigdžio priežastis sistemoje turi būti išsiaiškinta per 20 žmogaus darbo valandų.

6.2.18. Programų sistemos keičiamumo reikalavimai

Trigžio priežastis sistemoje turi būti pašalinta per 20 žmogaus darbo valandų.

6.2.19. Programų sistemos stabilumo reikalavimai

Mažiausias vidutinis laikas kurį sistema bus įtakota dėl atsitiktinio neteisingo pakeitimo yra 4 valandos.

6.2.20. Programų sistemos testuojamumo reikalavimai

Testai sistemoje nevykdomi.

6.2.21. Programų sistemos tvarkomumo reikalavimai

Sistema turi būti atkuriama per 1 žmogaus darbo valandą.

6.2.22. Programų sistemos pakartotino panaudojamumo reikalavimai

Sistema negali būti perpanaudota.

6.3. Ka?

Programų sistema digitalizuotus informacijos objektus saugos duomenų bazėse, kuriuose duomenys bus užšifruoti. Duomenų saugojimas atitiks numatytą duomenų apsaugos reglamentavimą pagal BDAR. Duomenys bus apsaugojami nuo tyčinių ir netyčinių grėsmių (pvz., duomenų pasiekimas neautorizuotiems asmenims).

Programų sistemos duomenų apsaugos reikalavimai:

- Atsiradus atvejui, kad duomenys yra prarandami arba sugadinami, bus naudojama duomenų atstatymo procedūros, pvz. duomenų saugyklos versijų kontrolės versijos atkūrimas.
- Atsiradus atvejui, kad duomenys bus tyčia prarandami/gadinami arba neautorizuotai pasiekti, bus vykdomos organizacijos politikos procedūros tikrinami konfidencialumo sutarties pažeidimai, apie atsiradusį atvejai pranešama policijai ir kt.
- Neautorizuotiems naudotojams nebus vaizduojama konfidencialūs duomenys, pvz., asmens kodas, siekiant užtikrinti duomenų apsaugos reglamentavimą pagal BDAR.
- Vaizduojant digitalizuotus informacijos objektus, nebus vaizduojami unikalūs vidiniais identifikatoriai.
- Visas disponavimas duomenimis turi atitikti Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos jautrių duomenų disponavimo įstatymus.

6.4. Kas?

Sistema atitinka žmogaus ir kompiuterio sąveikos euristikas.

6.5. Kur?

Minimalūs kompiuterio platformos reikalavimai:

- 1. OS: Windows 7 arba naujesnė
- 2. Procesorius: Intel(R) Core(TM) i5-2520M arba panašaus našumo procesorius
- 3. Atmintis: 4 GB RAM
- 4. Grafika: GeForce GTX 500 serija arba panašus
- 5. Kietojo disko talpa: 3 GB laisvos vietos
- 6. Microsoft Internet Explorer 10+ Windows

Rekomenduojami kompiuterio platformos reikalavimai:

- 1. OS: Windows 10 arba naujesnė
- 2. Procesorius: Ryzen Threadripper 64 core arba panašaus našumo procesorius
- 3. Atmintis: 32 GB RAM
- 4. Grafika: GeForce RTX 3080 12GB serija arba panašus
- 5. SSD: 500 GB laisvos vietos
- 6. Tor naršyklė

6.6. Kada?

Rezultatai ir išvados

Darbe suformuluoti sistemos, skirtos sekti epidemiologinę situaciją šalyje, reikalavimai: naudojantis Zachmano karkasu identifikuoti verslo, vartotojo, informacinės sistemos bei programinės įrangos reikalavimai. Identifikavus norimas sistemos savybes galima daryti išvadą, jog sistema išties palengvintų epidemiologinės situacijos valdymą. Negana to, stebint dabartinę situaciją, galima teigti, jog sistemos aktualumas artimiausiu metu tik augs.

Sąvokos

Epidemiologija – tai mokslas apie su sveikata susijusių įvykių (dažniausiai – sveikatos sutrikimų, ligų ar mirčių, bendrai vadinamų baigtimis) ir juos lemiančių veiksnių (vadinamų rizikos veiksniais) atsiradimą ir plitimą tam tikroje populiacijoje bei apie profilaktikos priemonių taikymo galimybes ir veiksmingumą.

E. policija – policijos e-paslaugų portalas.

Kontaktas – kontaktas veidas į veidą ne didesniu kaip dviejų metrų atstumu ilgiau nei 15 minučių. **Pavojinga šalis** – SAM įvardinta šalis, kurioje šiuo metu yra prasta epidemiologinė situacija ir iš kurios atvykstant reikia saviizoliuotis.

Saviizoliacija –karantinasm, apsiribojimas nuo visų socialinių kontaktų ir buvimas tik namuose. **Sveikatos apsaugos ministerija (SAM)** – Lietuvos Vyriausybės pagrindinė institucija, atsakinga už Lietuvos nacionalinės sveikatos politikos įgyvendinimą ir koordinavimą.

SMS žinutė – trumpoji žinutė, daugelyje mobiliųjų telefonų esanti paslauga, skirta trumpųjų žinučių siuntimui tarp mobiliųjų telefonų arba kitų panašių įrenginių.